

Västanbladet

GöteborgsRegionens Släktforskare

Årgång 30

2013

Nr 2

**Följ med på vårutflykt till Torpa Stenhus och Hössna,
lördagen den 18 maj**

Innehåll nr 2 - 2013

<i>Per Clemensson</i> Från ordföranden	3
Vi möts våren 2013	4
Föreläsningsserie vid Landsarkivet Nationalitetsmatriklar Kurser	6 7 8
<i>Arne Jonsson</i> Till minne av Olof Ljung	9
Från Släktforskningens dagar 2013	11
Ulf Anderssons invigningstal	12
Forska med GRS	16
Släktforskardagarna i Köping	17
<i>Björn Lippold</i> Soldatregistret	18
Beställning Bröderna Larssons arkiv Beställning från GRS	19 20
Nyförvärv till biblioteket Ett Ostindiskt sjökort	22 23
<i>Olof Osterman</i> Dop med Kunglig fadder	27
<i>Ingela Martenius</i> Kalendertid	34
Utbytestidningar	40
<i>Per von Holten</i> Litteratören Gustaf von Holten	42
<i>Joel Holger</i> Landet runt	46

www.genealogi.se/grs/
Webmaster Lars Nyqvist
tel: 0303-16456

GöteborgsRegionens Släktforskare

MEDLEMSFÖRENING I SVERIGES
SLÄKTFORSKARFÖRBUND
Styrelse 2013

- Ordf.** Per Clemensson, 031 - 20 65 63
S. Vägen 79, 412 54 GÖTEBORG
per@clemensson.net
- V. ordf.** LarsOlof Löf, 070 - 560 28 40
Erik Dahlbergsg. 4, 41126 GÖTEBORG
larsolof.loof@kultur.goteborg.se
- Sekr** Barbro Majjgren, 035 - 481 48
Mästarevägen 10, 305 72 STENINGE
qpm@telia.com
- Kassör** Ewert Arwidsson, 031 - 15 84 15
Eva Rodhes g. 10, 411 11 GÖTEBORG
trewetrans@telia.com
- Klubbm.** Karin Holger, 031 - 40 85 20
Lilla Danska V. 2, 412 74 GÖTEBORG
karin.joel.holger@telia.com
- Övriga** Joel Holger, 031 - 40 85 20,
Lilla Danska V. 2, 412 74
GÖTEBORG
karin.joel.holger@telia.com
Jan Forsslund, 0346 - 222 45
Ljungby Prästgård 101, 311 95
FALKENBERG
janforsslund@spray.se
Per Liljeström, 0302 - 131 91
Vänskapen 3 e, 443 34 LERUM
per-lilje@telia.com
Lars-Göran Johansson 073-9373433,
Kyrkogatan 41, 442 67
MARSTRAND olarjoh@gmail.com
Suppl. Anita Fyhr, 031-23 73 37,
Virvelvindsgatan 6, 417 02
GÖTEBORG anita.fyhr@live.se
Jonas Kullgren, 031 - 99 28 15
Holmåkravägen 7 F, 437 40 LINDOME
jonas@kullgren.st

Västanbladet
Redaktionskommitté
Per Clemensson, Joel Holger,
Per Liljeström och Lars Olof Löf

Västanbladet ingår i medlemsavgiften 150:-/år och
utkommer årligen med fyra nummer.

Från ordförande

Året 2013 har börjat med raketfart. Vi har redan avverkat besök hos Frimurarorden och på Residenset, vi har haft årsmöte med föredrag av LarsOlof Lööf och vi har avverkat våra släktforskningens dagar och vi har påbörjat torsdagsserien av föredrag i samarbete med Landsarkivet. Dessutom har vi lyckats genomföra kurserna Släktforska steg för steg, Släktforska vidare och Handskriftsläsning. Under resten av halvåret kommer vi hinna med en kurs i hand-skriftläsning och en kurs i emigrantforskning. Jag och vår nya sekreterare Barbro Majjgren avslutar föredragsåret med ett samtal om forskning i domböcker. Halvåret avslutas med en utfärd på pingstafon till Anna-Lena Hultman i Hössna och till Torpa stenhus.

Under hösten planerar vi aktiviteter kring sjömansforskning och båtar mm. Kom gärna med förslag till utfärder och föredragare.

Glädjande nog ökar vi i antal. Detta kräver också ökade personella och ekonomiska resurser. Genom bistånd från arbetsförmedlingen har både vår ekonomi och personal-styrka ökats men trots detta är vi i behov av ideella insatser vad t ex. beträffar undervisning och artiklar till vår tidning. Vi behöver även utökad

datakunskap och utställnings-medverkan inom och utom vår styrelse. Ni får alltså gärna anmäla er till mig för att hjälpa till i olika avseenden. Ni behöver alltså inte binda upp er som styrelseledamöter. Varmt välkomna till våra och Landsarkivets arrangemang under året.

Per Clemensson

Hängbjörk i vintertid på
Riksarkivets nuvarande plats
Omkring 1950, fotot taget av en
släktforskare som hette Claesson

Utfärd pingstafton den 18 maj 2013

Föreningen gör följande utfärd den 18 maj till Anna-Lena Hultmans släktforskarcentral och till Torpa Stenhus

Program.

08.00 Buss från Exercishuset

09.00 Kaffe hos Anna-Lena Hultman i Hössna. Redogörelse för släktforskningscentrat och dess verksamhet och bibliotek. Antikvarisk bokförsäljning

11.00 Avresa till Torpa Stenhus

12.30 Lyxlunch, Guidad visning av slottet, gårdshandel och hantverksbod.
Detta måste upplevas !

16.00 Avresa

18.00 Hemkomst

Intressant överraskningsbesök på hemvägen.
Lottförsäljning. Frågesport.

Kostnad kr.390:- Anmäles till Karin Holger tel: 031-408520 senast den 13 maj.

Bekräftelse göres genom inbetalning av avgiften 390:- till plusgiro 242385-3

Kordordiahuset i Hössna.

Foto: Kjell Croné

Konkordiahuset i Hössna

I Konkordiahuset i Hössna driver Anna-Lena Hultman, projektledare för bland annat *Namn åt de döda* vid Sveriges Släktforskarförbund, ett släktforskarcentrum tillsammans med systemn Catarina Petersson. Huset, som tidigare var Hössna Missionshus, är en plats för alla som är intresserade av släkt- och hembygdsforskning. Här kan man forska på egen hand eller delta i utbildning i släktforskning för föreningar, grupper eller enskilda forskare. Specialiteten är emigrantforskning och huset besöks av många svensk-amerikaner. Konkordiahuset har ett stort bibliotek med böcker om historia, lokalhistoria, emigration, genealogi, kulturhistoria, religion, befolkningsstatistik m.m. www.konkordiahuset.se

Torpa Stenhus vid sjön Åsunden

Torpa stenhus väster om sjön Åsunden är vid sidan av Glimmingehus i Skåne en av Sveriges bäst bevarade medeltidsborgar. Det är en så kallad enkelhusborg och fungerade både som försvars- och handelsborg. Torpa har sedan 1400-talet aldrig sålts utan gått i arv antingen på mans- eller kvinnosidorna. På 1500-talet bodde riksrådet Gustav Olofsson Stenbock på slottet. Genom sin hustru var han svåger till Gustav Vasa. Senare blev han också svärfar till kungen, som blev änking och gifte om sig med Stenbocks dotter Katarina.

Riddarsalen har en väl bevarad renässansinteriör. Slottskapellet inreddes i slutet av 1600-talet i barockstil. I borgen finns ett museum med bland annat bruksföremål. Sommaren 2013 visas i slottets källarvåning och fängelse en utställning om *Brott och Straff*, som fokuserar på Torpa Stenhus egen borgrätt och tar besökarna med på en resa bland de lagar, förordningar och bestraffningsmetoder som rådde i forna tider. www.torpastenhus.se

Föreläsningsserie vid Göteborgs Landsarkiv våren 2013

Tors 02 maj 2013

Hur handlar vi för att bevara handlingarna?

Kl: 18:30

Landsarkivet i Göteborg

Hörsalen, Arkivgatan 9

Pris: Fri entré

Arrangör: Landsarkivet i Göteborg

Bokbindare Sara Ryhre berättar om vårdaspekten i arkiven. Informationen är beroende av sin bärare - hur gör man för att skapa optimala förutsättningar för arkivaliernas överlevnad? Här ges exempel, historik och materialkännedom som går lika bra att tillämpa i det egna arkivet.

Du bokar din biljett genom att maila till bokning.gla@riksarkivet.se senast kl 12.00 samma dag som föreläsningen äger rum. Du behöver vara på plats 15 minuter innan föreläsningen för att bekräfta din bokning annars blir platsen vakant. Begränsat antal platser.

Föreläsningen ingår i en föreläsningsserie arrangerad i samarbete med Industrihistoria i Väst och GöteborgsRegionens Släktforskare

Tors 16 maj 2013

Bröderna Larssons 60.000 emigrantbrev

Kl: 18:30

Landsarkivet i Göteborg

Hörsalen, Arkivgatan 9

Pris: Fri entré

Arrangör: Landsarkivet i Göteborg

Förre förste arkivarien Per Clemensson berättar om de brev som skickats mellan emigrantagenten Bröderna Larsson i Sverige och resande till och från Amerika. De 60.000 breven, skrivna mellan 1879 och 1910, finns nu i en databas som kan nås genom Internet. Breven finns i original på Landsarkivet i Göteborg.

Beställningssedel finns på sidan 20

Du bokar din biljett genom att maila till bokning.gla@riksarkivet.se senast kl 12.00 samma dag som föreläsningen äger rum. Du behöver vara på plats 15 minuter innan föreläsningen för att bekräfta din bokning annars blir platsen vakant. Begränsat antal platser.

Saxat ur Angeläget, informationsblad från Sveriges Släktforskarförbund.

Nationalitetsmatriklarna - ledtråd till spårlöst försvunna

Databasen Nationalitetsmatriklar är ett underskattat och inte så känt material som växer sakta men säkert. I dagsläget är 16.178 personer sökbara och cirka 4.000 nya uppgifter väntar på att läggas in. Nästa uppdatering är planerad till början av december. Det som då kommer att läggas in är främst personer som hade kontakt med konsulatet i Hamburg i Tyskland. Nationalitetsmatriklarna är tillgängliga för **Rötter vänner** och även om indexeringen inte ännu är klar, kan man bläddra i matriklarna, sida för sida.

I matriklarna hittar man ofta "arbetsvandrare" från hela Sverige som inte tagit ut flyttningsattest för utflyttning till annat land. Där finns också hantverkare och hantverks-gesäller som reste utomlands för att förkovra sig. Där finns färgare, förgyllare, garvare, sypigor, sällskaps-fröknar, ammor och naturligtvis passerar massor av vanliga drängar och pigor förbi.

Nationalitetsmatriklarna upptäcktes som emigrantkälla av Martin Bratt, se Göteborgs-Emigranten nr 3

I Londons matriklar finns mest sjömän. Ibland fårman där även fram personer som använde falsknamn.

Konsulatet i London skrev 1898 in 19-årige lättmatrosen Hugo Widerberg, även kallad Henry Westberg. Han var född i Kristianstad och dog genom fall från riggen på fartyget Loch Cree.

Att sjömansyrket var farligt får man helt klart för sig om man läser dödsorsakerna. Det var inte bara olyckor och förlista skepp som var farorna, utan även allehanda exotiska sjukdomar som beriberi, tyfoidfieber, gula febern och malaria.

Gå till Konsulat på Rötter för att se vad som är inlagt och vad som återstår att indexera. Det här är ett mycket spännande och intressant material att ta del av och arbeta med!

Vi behöver hjälp med den fortsatta indexeringen, hör av dig till Anna-Lena Hultman (anna-lena@genealogi.se) om du vill hjälpa till!

GRS kursprogram våren 2013

*Kurserna hålls i GRS regi och lokaler
Erik Dahlbergsgatan 36 B (entré från gatan).
Kursprogrammet kommer att omfatta följande kurser*

- 1. Släktforska steg för steg.** Innehåll: kyrkobokföringen, domböcker och bouppteckningar, mantalslängder m.fl. grundläggande källor, databashantering, handskriftsläsning.
Lärare: Anita Fyhr. 7 X 3 timmar.
Pris 700:- kr. inkl. lärobok.
- 2. Släktforska vidare.** Innehåll: fördjupning av kyrkoboksforskning, borgare, sjömän, soldater m.fl. yrken, handskriftsläsning.
Lärare: Per Clemensson. 5 X 3 timmar.
Pris 500:- kr inkl.lärobok.
- 3. Handskriftsläsning.** Innehåll: grundkunskaper, läsövningar, egna texter för tolkning.
Lärare: Per Clemensson. 4 x 3 timmar. **Pris 300:- kr.**
- 4. Emigrantforska.** Innehåll: källor till emigrantforskning i Sverige och USA, databaser.
Lärare: Ewert Arwidsson. 4 X 3 timmar. **Pris 400:- kr.**
- 5. Liv och leverne förr i tiden.** Innehåll: Historik, livets högtider, mat och textilier. 4 x 2 timmar.
Måndagar kl. 11-13. Lärare: Ingela Martenius.
Pris 400:-kr.

**TIDERNA ANPASSAS EFTER DELTAGARNA OCH
STARTAR ALLT EFTER DE BLIR FULLTECKNADE.**

**Kurserna kan anordnas på både dag- och kvällstid
För deltagande i GRS kurser krävs medlemskap i vår förening.
Medlemsavgiften är 150.- / kalenderår**

Anmäl er till Per Clemensson och ange ditt önskemål om tidpunkt,
dvs kl 11.00, kl 14.00 eller kl 17.00.

Tel 031-206563 eller 0705-206564.

e-mail: per@clemensson.net

Till Minne av Olof Ljung.

*Ej med stora later och starka ord
skall du visa kärlek till hemmets jord.*

*Nej, med handen på plogen
och med slagan på logen
och med tankens kraft vid ditt arbetsbord.*

Dikten, som skrevs för ca 100 år sedan av Axel Lundegård, passar väl in på Olof Ljung som person och på hans värderingar, erfarenhet och livsverk.

Olof eller Olle, som han allmänt kallades, föddes den 21 sept. 1924 på den gamla släktgården Stränge i Ör socken på Dalsland, vackert belägen vid stranden av Örsjön. Efter sexårig skola kom han som 14-årig ut som bonddräng med 25 kronor i månaden och hårt skogsarbete på Kroppefjäll för sin försörjning. Under 1940-talet gick han en handelskurs i Vänersborg och 1947 fick han tillfälle att i Tingshuset i Mellerud studera äldre bouppteckningar och domböcker, något som väckte hans intresse. Han flyttade i början av 1950-talet till Göteborg och forskade på landsarkivet under åren fram till 1965, då han blev knuten till Göteborgs Historiska Museum och kom där, som arkivarie, att förestå dess arkiv.

I över 15 år var han en av de trägnaste forskarna på landsarkivet och även den yngste under många år och blev där en

”legend”, enligt arkivarie Per Clemensson.

Olle berättade, att han gick många kalla nätter som vakt i Göteborgs hamn för att tjäna ihop pengar till mat och hyra för att under dagarna kunna forska fram material bl.a. till dalsländska socknars hembygdsböcker, men även för sin egen släkt, Ingevaldsläkten från Ör. Den är en av Dalslands största. Dess släktgård, Ingevalds-Berga, är Dalslands officiellt äldsta. Det var där han som barn och ung fick släkt- och hembygdkänslan i blodet.

Olof återkom som pensionär till Dalsland och Tingshuset i Mellerud, där han redan 1977 fått i uppdrag att bygga upp ett permanent allmogemuseum. Det invigdes 1984 samt senare, också på Olles initiativ, även ett släktforskningsarkiv, som fortfarande har flera anställda.

De hundratusentals timmar som Olof Ljung nedlagt på släkt- och hembygdsforskning har satt tydliga spår med tryckta och otryckta skrifter, redogörelser, tidningsartiklar och böcker.

I tidskriften Korppluggen nr 4, 2005 uppskattar Tommy Löfgren från tidningen Dalslänningen och Olof själv produktionen till omkring 5000 boksidor.

Sedan dess har Olof utgivit bl.a.

"Sagan om Skrinet" och "Människor och öden i Vänerbygd" samt "Mjölkbordet" som utkom i dec. 2012. Två delar av sockenboken om Grinstad har utkommit och en tredje del väntas utkomma 2013. Under 1900-talets senare hälft utkom många sockenbeskrivningar och i större delen av dessa är Olof Ljung medförfattare.

Många har sålunda under årens lopp fått och får fortsättningsvis nytta och glädje av Olofs forskning och publika produktion, men även när det gäller hans praktiska kunnande och insatser för bevarande av äldre byggnader, såsom för Olofsgården vid Bloms varuhus och Karl Karlssongården i Anolfsbyn m.fl., finns anledning att känna tacksamhet.

Vi medlemmar i Föreningen Dalslänningarna i Göteborg har haft förmånen att sedan mitten av 1950-talet kunna räkna Olof som en av oss. Från 1957 t.o.m. 1966, först som klubbmästare och därefter såsom ordförande samt senare som hedersmedlem.

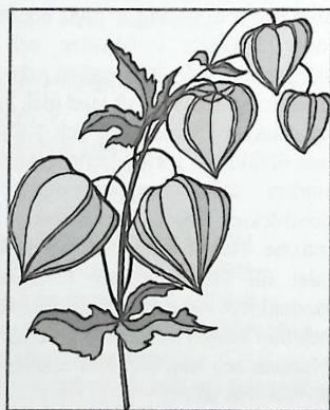
Sedan han flyttat tillbaka till sin kära hembygd i Ör och Mellerud och där fortsatte och intensiverade sitt hembygds- och forskararbete, har vi under årens lopp haft täta kontakter och kunnat glädja oss åt och lära av hans många hembygdsprojekt och släktforskningsinsatser. Nu senast vid föreningens bussresa i juni 2012 till bl.a. Karl Karlssongården, presenterade han, då märkt av sjukdom, detta, som ju blev ett av hans sista..

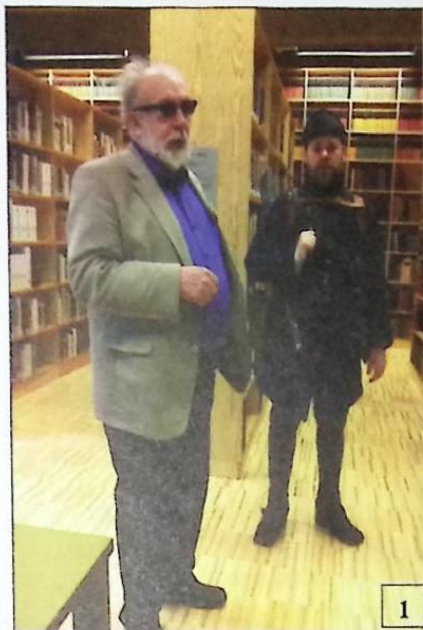
Olof Ljung var under många år Dalslands Fornminnes- och Hembygdsförbunds sekreterare och redaktör för "Hembygden" samt förbundets hedersledamot. Den prestigefyllda Dalslandsmedaljen för

framstående tjänster för landskapet Dalsland, erhöll han redan 1979. Också ett flertal andra utmärkelser för kulturinsatser och välgörenhet kunde Olof räkna hem.

Han avled den 28 september 2012. 88 år och 7 dagar gammal. - En legendar bland Dalslands hembygds- och släkt-forskare finns inte längre. Jag och alla andra, som lärt känna Olof, vi faller i beundran. - Denne lågmälda, sympatiska person med Livets Högskola som utbildning har, för oss dalslänningar och eftervärlden under c:a 70 arbetsfyllda år, skapat ett stort livsverk av dalsländsk hembygdshistoria - ett arv att med tacksamhet och ansvar förvalta.

Vännern
Arne Jonsson

Bilder från Släktforskaingens dagar i Göteborg
2013

1. Westgjöta Gustavianer & Per Clemensson
2. Dansparet Amaryllis
3. Westgjöta Gustavianer
4. Landsarkivarien Ulf Andersson

Ulf Anderssons invigningstal vid Släktforskningens dagar i Göteborg 16-17 mars 2013

Mina Damer & Herrar!

Det är för mig en stor glädje att hälsa alla välkomna till Riksarkivet Landsarkivet i Göteborg och till årets Släktforskardagar.

Det är snart ett år sedan som vi invigde dessa lokaler. Den dagen var denna sal full med förväntansfulla personer som alla undrade hur de nya lokalerna såg ut? Vid invigningen valde jag därför att försöka fånga den nyfikna stämningen genom att citerade jag egyptologen Carters svar när han tittande in i Tutankamuns grav fick frågan om vad han såg: - "*Jag ser underbara ting!*"

Jag tror att citatet kan spegla en känsla som många arkivforskare delat under sina besök i Landsarkivets läsesalar under det århundrade som vi funnits på denna tomt. Arkivforskning är nämligen oftast förenat med upptäckarlust, stor uthållighet och en entusiastisk lycka när man hittat den där viktiga pusselbiten som man sökt.

Vi på Landsarkivet kan idag glädja oss åt att ha en stadigt ökande grupp besökare i våra nya lokaler. En grupp som inte bara intresserar sig för att studera i vår läsesal utan även följer med i våra andra arrangemang.

Arkivens roll som stabil och professionell förvarare av det nationella kulturarvet är en förutsättning för den tillgång på information som man som användare behöver. Vi förvarar här i vårt arkiv ungefär 9 hyllmil av Västsvensk historia.

Samtidigt kan man ju idag komma åt det mesta på nätet. Så varför skall man som t ex släktforskare överhuvudtaget besöka Landsarkivet? Man kan ju sitta hemma och hitta material via datorn, ställa frågor på nätet och få hjälp och stöd av andra forskare. Vi tycker det är bra med tillgängligt på nätet. Att bekvämt och effektivt, när som helst ta del av källornas underbara ting är helt enkelt fantastiskt. Det är en stor kontrast till hur man förr bara kunde stilla sitt sökarintresse genom att besöka arkivens läsesalar. Inte minst är det en demokratisk möjlighet att fler kan enkelt få tillgång till material.

Vi har märkt detta nya sätt att forska, genom att antalet besökare i arkivens läsesalar minskat trots att intresset för att släktforska ständigt ökar. Idag finns flera olika leverantörer av vår information – både statliga och privata. Det som de erbjuder motsvarar kanske 10-15% av de handlingar som vi har i våra magasin här i Göteborg.

Frågan om att besöka arkiven är verkligen viktig.

Den rör sig i skärningspunkten mellan vad arkivet skall bedriva för verksamhet i framtiden och dagens krav och förväntningarna från användarna, när sättet att ta del av arkiven förändrats.

Hur ser verksamheten ut om 10 år?

Kanske svaret just idag bara kan formuleras genom att peka på några av de ambitioner som vi har för vår allmänna verksamhet här i Göteborg

Några nyckelord som jag kommer att tänka på är

- Glädje
- Reflektion
- Perspektiv
- Stöd

Personligen vill jag att Landsarkivet skall vara en plats för så många som möjligt. Den skall fungera som Frågvishetens och Vetgirighetens centrum. Som en plats där fakta och intryck kan möts. Till det omgivande samhället vill vi förmedla den individuella glädje som de flesta arkivforskare känner.

Vi vill få dem att förstå hur arkivens uppgifter på olika sätt berör oss som individer. På vilket sätt de hjälper oss att känna vårt eget ursprung. Eller hur vi som reflekterande människor kan möta historien i arkivens innehåll och känna empati kring händelser och människooöden ifrån gårdagens verklighet.

Vi vill vara en plats för reflektion och perspektiv på olika verkligheter genom tidens gång. På vad som dokumenterats och varför.

På vilket sätt kunskap om dessa händelser i gången tid kan vara viktigt för oss som lever nu. Våra aktiviteter: utställningar och föreläsningar skall stötta dessa mål. Vi vill verka för att tillsammans med andra, t ex släktforskarrörelsen, göra Landsarkivet till den attraktiv mötesplats som den kan och förtjänar att vara.

Vi vill stödja den som vill använda de rika skatter som arkiven innehåller genom att vara en stimulerade plats, ha en kunnig och engagerad personal och se till att det finns goda resurser i form av sökvägar - digitala eller analoga.

När blir allt digitalt? Om 10 år? 20 år?

Svaret är enligt min uppfattning enkelt – aldrig.

Förklaringen nästan enklare – vi kommer inte kunna finansiera det.

Jag tror att om 10 år har antalet tekniska stöd för den som vill forska blivit många fler

Fler entreprenörer inom kulturarvsområdet och ideella initiativ kommer att driva på utvecklingen av den digitala tillgängligheten. Privata och efterfrågansstyrda digitaliseringar kommer att öka möjligheterna för forskning inom olika områden med vitt skilda frågeställningar.

Jag tror att digitaliseringen har gjort det möjligt att bearbeta om arkivens innehåll. Man kommer att ordna om de digitala bilderna med olika ämnen som sortering. Områdesarkiv, sockenarkiv, yrkesarkiv, verksamhetsarkiv, genusarkiv mm kommer att med sitt nya sätt att presentera arkivmaterialet leda oss in på nya vägar för vårt sökande.

Trots att vi ännu inte har något trådlöst nätverk för våra besökare tyckte en grupp från Danmark på studiebesök nyligen att miljön och sättet vi driver läsesalen på var som ett "*Släktforskningens Internetcafé*". Jag känner mig nöjd med detta konstaterande. Vår utmaning i framtiden blir att försöka kunskapsmässigt hålla jämn takt med utvecklingen av de digitala tjänsterna. Vi kommer mer att fungera som informationsmäklare och forskningsguider för alla från amatörer till professionella, från nybörjare till universitetsstudenter.

Vi kommer givetvis i fortsättningen möta nybörjare i vår reception. De som vill få hjälp att lotsas in i arkivens mystiska system och strukturer.

Men redan idag är många av våra besökare förberedda när de kommer till oss. Man har redan gjort en del arbete och behöver snarare komma hit för att få tips och stöd hur man skall gå vidare. Vår roll har ändrats från grundläggande hjälp till mera avancerad hjälp. Jag tror att denna roll kommer att växa under de närmaste åren.

Avslutningsvis två uppmaningar:

Innan jag började tala hörde vi ett stycke musik från 1617 och strax följer ytterligare ett från samma år. När denna musik låg högst på topplistorna grundades det svenska Riksarkivet. 2018 fyller vi 400 år. Det året tycker jag att vi alla vänner av idén om arkiv skall försöka samlas till ett stort jubileumsår som sätter fokus på vilket sätt arkiven är viktiga och relevanta idag.

Jag inbjuder härmed alla som känner ett intresse för att komma med idéer hur ett sådant jubileumsår skulle kunna se ut att börja fundera
Jag vill återkomma i ämnet under detta år och nästa. Men den som vill förmedla något kan göra det när dom har lust.

Staden Göteborg fyller även den 400 år. 2021 skall detta jubileum firas. Landsarkivet kommer att vara med eftersom vi förvarar en stor del av det skriftliga kulturarvet om stadens historia från grundläggandet till nutiden. I stort sett finns allt material om Göteborg före 1860-talet här.

Vi räknar därför med ett ökande intresse för forskning i dessa arkiv åren fram till jubiléet. Idéer och initiativ på vad ni är intresserade av och vad ni vill vara med och jobba med vill vi gärna ha. Vi kommer att bjuda in till aktiviteter kring detta ämne så småningom. Håll ögonen öppna!

Göteborgs Stadsmuseum ställer ut

Forska med GRS datorer - på Erik Dahlbergsgatan !

På hårddiskarna:

Sveriges befolkning 1880, 1890, 1900, 1970, 1980 och 1990

Sveriges dödbok nr 5: 1901-2009, EMIBAS 2005

Emigranten Populär 2006, Begravda i Sverige 2

GENLINE / Ancestry - ARKIVDIGITAL - SVAR

På USB-minne:

Stockholm: Klara-, Kungsholmen-, Gamla Sta'n-, Söder-skivorna.

Smeder: Smedskivan 7, Smeder i Värmland o. Dalsland, Vallonskivan 3.

Övrigt: Ulrika Kullgrens stamträd.

Övriga CD-DVD-skivor:

Göteborgs Gustavi Domkyrka 1669-71

Svenska Gods och Gårdar, Hallands,

Skaraborgs, Älvsborgs län

Historiska stadskartor

Skånska dragoner, husarer o. infanterister
1875

Göteborgs Industrikalender 1850-1899

Svenskt Biografiskt Lexikon A-Rettig

Släkthistoriskt Forum 1982-2010 samt

Genealogisk Ungdom 1977-1981

41 Handskrifter 1339-1926

Kyrkobokshistorik

Öckerö socken 1895-1939

Häradsekonomiska kartor

Register till mantalsböcker 1800-

Register Släkt och Hävd 1950-1999

Svenska ortnamn

Det Anno 1735 florerade Sverige

Från Grannföreningarna

DIS-Väst har under senvintern arrangerat Föreningen DIS årsmöte i Mölndal där det utöver årsmötet även bjöds på ett intressant föredrag av Mathias Nilsson från Sverige Amerika Centret i Karlstad.

DIS-Västs eget årsmöte arrangerades i likhet med förra året på Repslagargården i Masthugget. Här bjöds åhörarna på en intressant föreläsning av Roger Karlsson som arrangerar stadsvandringar i Göteborg.

Hallands Släktforskare har fortsatt med måndagsöppet i lokalen vid Laholmsvägen, ingång Ryttarevägen 4

*Västra Mälardalens
Släktforskare*

Köping

Arboga

Kungsör

Välkomna till
Släktforskardagarna 2013
Köping den 23 – 25 augusti

Bergslagen och järnet

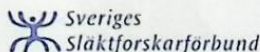

K.12. Ironkrossen. Josef W. Kinn. Målning.

Vår huvudsponsor

Ett arrangemang i samarbete med

www.sfd2013.se

Släktforskardagarna 2013
Välkommen till Köping
vid Mälarens början, i
gränslandet mellan
Bergslagen
och Mälardalen

Släktforskardagarna 2013
arrangeras i Köping den 23 - 25
augusti 2013 av Västra Mälardalens
Släktforskare med verksamhet i
Västra Mälardalens kommuner:
Köping, Arboga och Kungsör och i
samarbete med Sveriges Släkt-
forskarförbund. Huvudsponsor är
Arkiv Digital.
Verksamhetsstöd ges av NBV.

**Årets tema är Bergslagen och
järnet**

Släktforskardagarna arrangeras varje
år någonstans i Sverige. Det är ett
tredagars arrangemang, som lockar
släktforskare från hela Norden.
Besökssiffran brukar passera 4.000.
Sveriges Släktforskarförbund har 167
medlemsföreningar med ca 76 000
medlemmar. Föreningen Västra
Mälardalens Släktforskare har ca 400
medlemmar.

Hemsida: www.sfd2013.se
E-post: sfd2013@vmsf.se

Centrala Soldatregistret

av Björn Lippold

2013 är för forskningen och registreringen om den indelte soldaten ett jubileumsår. Det är då 30 år sedan denna forskning startade vid Stifts- och landsbiblioteket i Skara. Då var det med Halda skrivmaskin och på blanketter som jag gjorde registreringen.

Vid slutet av 1980-talet inköptes den första datorn med en hårddisk på 500 MB. I denna registrerades då 11.000 man, som fanns i Skaraborg registrerade. 1989 kom en ny del i arbetet in, när dåvarande krigsarkivarien Erik Norberg utsåg Skaraborg att bli det Centrala Soldatregistret för forskningen i hela landet. I början av 1990-talet kom datorn att utvecklas i snabb takt och ett samarbete kom i början av 2000-talet att inledas med Linköpings universitet. Där lade vi ut det material som då fanns för hela landet ca 150.000 poster.

Registret fortsatte dock att utvecklas och ett samarbete med föreningen DIS inleddes. Vi lade ut vår databas på föreningens server med ca 300.000 soldater. Från den sökdata-basen kunde sedan släktforskare från de lokala registren beställa akter, ofta med ytterligare uppgifter om soldaten. Några av registren utförde också en inventering av befintliga soldattorp, detta i samarbete med hembygdsrörelsen.

De senaste åren har medfört att Centrala Soldatregistret, tack vare pengar från Sveriges Militärhistoriska arv "SMHA", har kunnat vidareutveckla programvaran

och bygga vidare på det som startade på 1980-talet. Detta har gjort att när vi nu kan presentera en uppgradering av databasen också kan glädja alla som håller på med släktforskning en betydligt större databas med hela ca 450.000 soldater ur den indelta armén. Till detta skall föras hustru och barn samt föräldrar, vilket gör att databasen idag innehåller ca 900.000 personer mellan åren 1682 och 1901.

Databasen finns idag på Linköpings universitets server, men kan nås som tidigare, både via Centrala Soldatregistrets hemsida www.soldatreg.se eller www.dis.se

Söksidan har fått ett något annorlunda utseende, vilket de lokala soldatregistren runt om i landet var överens om vid den senaste träffen som registren hade under hösten 2012. Vi hoppas att så många som möjligt av Ni släktforskare nu vill sprida till andra att databasen är uppgraderad.

Har Ni frågor om databasen och materialet, hör gärna av Er till vår nya adress:

Centrala Soldatregistret, Röda huset Vallehemmet, 532 02 AXVALL eller e-post soldat@telia.com

(Artikel ifrån Uddevallabladet)

Beställningsedel för

Emigrantbrev i Bröderna Larsson & Co:s arkiv

Personregister till emigrantbrev i Bröderna Larsson & Co:s arkiv 1879-1910 finns på CD-skivan Emigranten Populär.

Själva breven förvaras i original på Landsarkivet i Göteborg. Skanning av dem pågår nu och kommer att under hösten successivt finnas tillgängliga på internet.

För att se dem och skriva ut dem i färg krävs en personlig kod, som gäller under 2 år och som kan beställas från Göteborgs-Emigranten c/o Inger Clemensson inger@clemensson.net Södra Vägen 79, 412 54 Göteborg tel: 076-8206564. **Pris 100 kronor**

Räkning översändes tillsammans med den personliga koden eller betalas kontant enligt nedan.

Beställes av

Namn:.....

Postadress:.....

Telefon:.....

Mail:.....

Göteborg den.....

Räkning

Kontant

Beställningar

från GöteborgsRegionens Släktforskare

kan göras per telefon: 031- 13 12 26, måndag - fredag kl. 10 - 14,
eller med brev: Erik Dahlbergsgatan 36 B, 411 26 Göteborg,
eller med e-post: g.r.s@telia.com

Beställningar hämtas på expeditionen under tider som ovan.
Ring dock först för att kolla om lokalen är bemannad.
Vid brevframsändelser tillkommer porto och emballage

CD Ulrika Kullgrens Stamträd	150.- kr	(medl.pris 75.-)
CD 41 Handskrifter (2005)	230.-	(medl.pris 150.-)
CD Göteborgs Domkyrkoförsamlings kyrkobok 1669-1671	150.-	(medl.pris 75.-)
CD Databasen Emigranten 2006 Populär	350.-	(medl.pris 300.-)
DVD Sveriges dödbok 1901-2009	595.-	(medl.pris 495.-)
CD Sveriges befolkning 1880	600.-	(medl.pris 560.-)
CD Sveriges befolkning 1890	595.-	(medl.pris 495.-)
CD Sveriges befolkning 1900	640.-	(medl.pris 560.-)
CD Sveriges befolkning 1970	595.-	(medl.pris 535.-)
CD Sveriges befolkning 1980	595.-	(medl.pris 535.-)
DVD Sveriges befolkning 1990	600.-	(medl.pris 560.-)
CD Begravda i Sverige 2 (2012)	595.-	(medl.pris 495.-) <i>NY</i>
Andersson-Clemensson: Börja släktforska	225.-	(medl.pris 190.-)
Andersson-Clemensson: Släktforska steg för steg 2005	250.-	(medl.pris 200.-)
Andersson-Clemensson: Släktforska vidare	300.-	(medl.pris 250.-)
Andersson-Clemensson: Forska kring ditt hus och din bygd	250.-	(medl.pris 200.-)
Andersson-Clemensson: Your Swedish Roots	250.-	
Lintrup: Släktforskarens arbetsbok	100.-	(medl.pris 90.-) <i>NY</i>
Handbok 1 - Rosvall /Hultman: Emigrantforskning	215.-	(medl.pris 195.-)
Handbok 2 - Reuterswärd: Fader okänd	215.-	(medl.pris 195.-)
Handbok 3 - Ångström /Johansson: Kartforskning	215.-	(medl.pris 195.-)
Handbok 4 - Ericson Wolke: Soldatforska	265.-	(medl.pris 235.-) <i>NY</i>
Handbok 5 - Berggren: Smedforska	255.-	(medl.pris 225.-) <i>NY</i>
Löf: Göteborgs Fotografer	200.-	
Paulin: Oeconomisk beskrifning på fabrikerne uti Göteborg (1761)	50.-	<i>NY</i>
Göteborgs-Emigranten del 1,2,3,4,5, 6:	50.- kr/st , }	<i>samtliga</i>
del 7:	100.- }	350.-

Göteborgskarta år 1883. Format A3. Färg, terr. församlingar	100.- (medl.pris 50.-)
Göteborgskarta år 1807. Format A 3. Svart/vit, roteindelning	100.- (medl.pris 50.-)
Göteborgskarta med förstäder år 1885. Format A 3. Färg.	100.- (medl.pris 50.-)
Västanbladet, lösnummer	20.-
Antavla, 40x60 cm, 7 generationer	25.- (medl.pris 20.-)
Antavla, halvrund 50x100 cm, 9 generationer	30.- (medl.pris 20.-)

A VENYNS FOTKLINIK

FOTEN I CENTRUM

Välkommen till en av de äldsta Fotklinikerna i Göteborg (etabl 1942) !

Vi erbjuder medicinsk fotvård, vårtfrysning, benvaxning, manikyr och fot/benmassage.

Vi i har även försäljning av presentkort och diverse produkter.

En fika och ett leende ingår alltid ! - Se våra fina omdömen på Eniro.se !

Jessica och Tove

Boka tid på tfn: 031- 16 92 87 - Geijersgatan 16, Göteborg

Aktuella nyförvärv till GRS bibliotek

Soldatforska ! Handbok om hur man finner sina militära förfäder av Lars Ericson Wolke, 2012.

Huvudbanér och anvapen inom Skara stift En heraldisk och genealogisk inventering. 2006. av Inger von Corswant-Naumburg

Göteborg Frimurareorden Ordens läkare. 2008. av M.P.Vukas

Hvar 8:e dag (33 band), gåva av Christina Dickson

Hallandsbygd 2000-2001 Varbergs Hembygds-krets och Ättradalens, Hembygds-krets. 2000

Västgötadelen av Monumenta Sveo-Gothorum av Benny Jacobsson. 2012.

Från borg till julmarknad - slott och herrgårdar i Västergötland

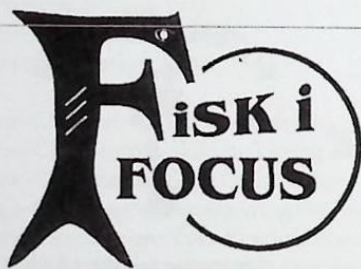
Västergötlands Fornminnesförenings Tidskrift 2009-2010.

Jesper Swedbergs Svensk Ordabok av Lars Holm. 2009.

Resandefolket från tattare till traveller. av Bo Hazell. 2011

Bondeliv. Lantbruket i Halland 1750-1990.. Varbergs Museum Årsbok 1993.

Malö, ett Bohuslän i miniatyr av Gösta Carlsson.

ÖPPETTIDER

Tis - Ons 8 - 19

Tors - Fre 8 - 20

Lördag 8 - 18

Söndag 12 - 18

Välkomna !

**Fokus på kvalitet
- vår idé !**

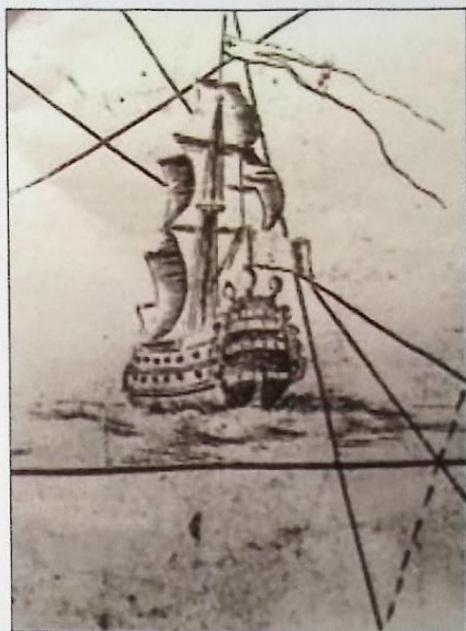
FOCUS
köpcentrum
031 - 703 05 25

Bild av Ostindiskt sjökort

Sjökort av W Mount & Tower Hill med ostindiefararna skeppen Calmars, Lovisa Ulricas och Riddarhusens resor 1746-1748. 1748-1750 resp. 1743-1745 inritade. Routerna för skeppen är angivna med svagt bruna siffror och linjer. Även namnen på skeppen finns utskrivna på själva routen. Siffrorna står för de lodade djupen per dag.

Sjökortet hittades i ett uthus på Öjareds Säteri och det har troligen använts av Superkargören Christian Tham på Öjared. Kortet tycks aldrig ha varit använts till sjöss av dess goda skick att döma. Kortet deponerades 1991 på Landsarkivet i Göteborg. Foto av kortet i sin helhet kan beställas från vår förening.

Per Clemensson

Sjökortet från 1750-talet

Dop i Göteborg med kunglig fadder i samband med teaterkriget 1788

Familjen Barthengren och Gustaf III

7.	9.	<i>Madame Christiana Ulrikka (Sjunde)</i> <i>Madame Elisabet Sperring Barthengren</i> <i>Fadder Hans Kongl. Majestät</i> <i>Gustaf III.</i>	Gustaf 5.
9.		<i>Fadr. Måtare Nils Svendsen, Mdr. Brigitten Svendsen. 33 år 3/4</i>	Sjunde

Vid sökande efter fakta om mina förfäder på 1700-talet i kyrkböcker i Göteborgsområdet stötte jag på en märklig dopanteckning 1788 rörande pojken Gustaf.<1e> Han föddes den 7 december i Göteborgs domkyrkoförsamling. Det anmärkningsvärda är att ende fadder är "Hans Kongl. Majestät Gustaf III". Modern, Anna Catharina Sperring, var gift med handelsmannen Elieser Barthengren i Göteborg. Hon var dotter till Gustav Sperring och Elisabeth f. Ahlehielm

och född 1751 på Holm. Anna Catharina och Elieser Barthengren hade fem barn. Den förstfödde sonen Anders Gustaf, f 1783 <1a> avled vid drygt 1 års ålder av "slag".<2a> Sedan föddes dottern Elisabeth 1785,<1b> dottern Anna Catharina 1786,<1c> sonen Anders Gustaf 1787 <1d> och slutligen Gustaf<1e> Trots den förnämde faddern gick det inte så bra för Gustaf och familjen visar det sig. Modern dog redan två dagar efter förlossningen, samma dag som dopet, vid 37 års ålder i barnbörds komplikationer.<2b> Gustaf förlorade sin bror Anders Gustaf i januari 1789 i "tand-plågor"<2c> och han blev faderlös redan i juni 1789, då pappan dog i 39 års ålder i "feber".<2d> Gustaf III behövde dock inte länge ta sitt ansvar som fadder för den föräldralöse Gustaf, som avled 14/7 1789, också i "tandplågor".<2e> Och Gustaf III själv levde ju för övrigt bara ytterligare drygt 3.5 år innan han mördades 1792. Vart dottrarna tog vägen vet jag inte.

Målaren Jonas Dürcks porträtt 1774 av modern Elisabeth, född 1730 (t v) och Anna Catharina Sperring Barthengren, f 1751 (t h). Porträtten såldes senast vid Stockholms klassiska år 2012 för 28.000 SEK

Det dansk-svenska "Teaterkriget" 1788

En naturlig fråga är varför Gustaf III ställde upp som fadder och om han var personligen närvarande vid dopet. Gustaf III var i Göteborg under hösten detta år, i samband med det så kallade teaterkriget, då danskarna belägrade Göteborg under en längre tid. Några månader efter att Gustaf III i juni 1788 arrangerat krig mot Ryssland tvingades Danmark av Katarina den stora att anfälla Sverige. Danmark hade slutit ett avtal med Ryssland 1773 om att bistå landet med 12.000 man och fartyg om Ryssland angreps. Trots att Gustaf III i Dalarna lyckas mobilisera flera frikårer hade man i Sverige inte mer än cirka 10.000 man till försvar av Skåne, Jämtland och västkusten. Armén var ju i övrigt upptagen i Finland i strider med ryssarna. Danmark anföll från Norge in i Bohuslän den 24 september med 8.000-10.000 man, varav huvuddelen norrmän. Under befäl av prins Karl av Hessen avancerar styrkorna snabbt mot Vänersborg. Vid Kvistrum norr om Uddevalla förskansade sig 8-900 man ur Skaraborgs regemente under överste Johan Werner Tranefelt men de får ge sig mot den danska övermakten den 29 september. I Inrikes tidningar <3a> den 6 oktober är man mycket måttfull i sin beskrivning av detta nederlag. Slaget var relativt oblodigt och därför kanske inte så mycket att hetsa upp sig för. Översten kapitulerade och tillfänga

-togs med sitt manskap. De flesta frigavs snart mot villkor att inte delta mera i kriget. Överstens insats uppskattades dock inte och han ställdes senare inför krigsrätt och avsattes. En ganska fredlig bild av kriget förmedlar denna artikel i Inrikes tidningar 16 oktober<3c> i en rapport från Vänersborg Kungen begav sig till Göteborg från den ryska fronten i Finland och kom till staden den 3 oktober. Han kom överraskande och för invånarna

Uddevalla, den 30 Sept.
Efter et håftigt mötstånd wid Quistrum 2 mil från Uddevalla i går afstod kl. 5 af Sveriges Tranefelt med 700 Man af Skaraborgs Regemente samt 8 a 9 Canoner, emot 7000 Danska, blef han änteligen omringad och måste gifwa sig efter en timas attoque.

oförberett. Det sägs att han till och med fick vänta i mörkret utanför stadsporten en timme innan någon ville öppna den.<4> I Götheborgs Allehanda<5a>skildras ankomsten på

Wenersborg, d. 8 Det.
Eftledne Fredags eftermiddag Kl. 4 insmarcherade Danske Troppar, dels af Cavaleri dels Infanteri under General Manebachs befäl, och blefwo här inkwartirade. Deras antal utgjafwes ifran 1000 til 2500. Stilsela och fredligt förhålla de sig, så länge alt går som de wilja hafwa det. Rök, mat och sängkläder, ljus och värma får icke hållas osparadt. Därföre kan et mindre betaling följa, än et wänligt bemötande. Förråden i Magazinerna hafwa de tagit under sin disposition. Af Staden hafwa de ferdrat 2000 Rtd.; men då Magistraten gaf wid hand, at invånarne icke förmodde prestera denna summa, blef resultatet at sålta Spanmälen ur Magazinerna. 300 tunnor Mjöl låta de baka up i Krona-Bageriet til eget behof ut m.

följande sätt: "Förl. Fredags afton ankom vår aller-nådigste Konung oförmodat till Staden. Han behöfde ej Konungslig Pompe – våra hjertan lärde oss ändå at det war GUSTAF. – Wi misstrodde den lyckan at få Honom, och I weten owäntade händelsers werkan! glädjen wisade häftiga och owanliga utbrott, och få bröst kunde säga sakta: GUD beware Konungen. I går sågs Hans Kongl. Maj:t bewista Gudstjensten i Domyrkan; den wackra Prädikan, som Biskopen m.m. Doctor Wingård hölt, rörde oss nu mer än wanligt. GUSTAF bad den alsmächtige Konungen på et sätt, som uplyfte våra själar. Och wi hoppas at hämndens Gud (genom de ferma och wiga anstalter som nu widtagits) straffar den fiendtliga Grannens försök. Medborgare, erindren Er, at Monarkens ära är förenad med fosterlandets och Eder egen! och då I dragen Swärdet påminnen Eder, at lifwet är intet utom äran!"

I en rapport i Inrikes Tidningar<3b> från Göteborg 6 oktober berättas om läget och om krav via en från "norska armén utskickad adjutant med 2 trumpetare" att staden skulle ge upp, ett krav som avvisas. Kungen är kvar i Göteborg påpekas det

Den engelske ministern som kommit till staden är sir Huges Elliot och han medlar den 9 oktober fram ett kort vapenstillestånd med danske befälhavaren. Detta förlängs sedan i

omgångar och gör att livet i stort sett kan återgå till det normala med återupprättade svenska kommunikationer och handel. Ostindiska

Göteborg, den 6 Oct.
 Den 6 hujus ankom en från Norska Ar-
 méen utskickad Adjutant med 2 Drum-
 petare at upfordra Staden, men blef
 afsagd at genast foga sig bort, ty man tänkte
 förswara sig i det långsta.
 Hans Kongl Maj:t är än qwar. En En-
 gelsk Minister är hertommen.

kompaniet håller exempelvis auktion på inkommen last den 20 oktober.

Kriget, både på östfronten och i väst upptar annars förvånansvärt lite utrymme i Inrikes tidningar. Vanliga inrikes nyheter om vad som tilldragit sig på olika håll i landet, som utmärkelser, utnämningar, underättelser om ankommande fartyg, vigsel, testamenten och dragningsslistor vid lotterier dominerar. För den historiskt intresserade finns dock ett par mer utförliga sammanfattningar av kriget och slaget vid Kvistrum i Göteborgs Allehanda<5b> och Göteborgs Tidningar.<6>

Den 20 oktober ges en utförlig skildring i Inrikes Tidningar <3d> av livet i Marstrand och i Göteborg i början av belägringen och dessutom en sammanfattande "berättelse" av

Dagens göteborgare kan dock inte underhålla det eviga minnet genom att läsa den 225 år gamla anteckningen eftersom nattvardslängderna före 1802 saknas

Den 20 november lämnar kungen Göteborg för en drygt veckolång rundresa enligt rapport i Götheborgs Allehanda, som också nämner nattvarden den 16/11.<5c> Han besöker de "Wermländska Orterne och Dalsland" innan han via Vänersborg och Uddevalla återvänder till Göteborg <5d> Den 26 november anländer han till Uddevalla. Där sover han över i borgmästarens hus och gör dagen efter ett besök i Kvistrum innan han om aftonen reser till Kungälv "hwarest nattläger blifvit utsedt".<3g> Den 28 november är han åter i Göteborg.<5d>

Stockholm den 18 December.
Genom Kongl. Tryckeriet härstädes är till allmän kungbrefse utfärdadt: Kongl. Maj:ts Öfne Bref och Påbud til samtelige Rikens Ständer; angårnde en Allmän Riksdag den 26 Januarii nästkommande år: Elfwit Gdtheborg den 8 December: 1788.

Kungen stannar ytterligare ganska lång tid i Göteborg. Han utfärdar bland annat en kallelse till allmän riksdag, skrivet den 8 december i Göteborg<3h>

Utan konkreta belägg för en ganska stark relation mellan kungen och familjen Barthengren förefaller det mindre sannolikt att kungen personligen närvarade vid dopet tisdag den 9 december, samma dag som modern dog. Han befann sig dock på plats i Göteborg och skulle alltså kunnat närvara om han önskade. Kungen lämnar Göteborg för återresan till Stockholm först den 15 december.<5f> Han passerar Skara den 16 december och den 18 december möter Västeråsarna kungen i Arboga och den 18 december möter Västeråsarna kungen i Arboga och eskorterar honom till Västerås.<8> Dagen efter avreser han kl 11 f m efter att ha hållit mottagning. Kungen anländer redan samma kväll till residenset i Stockholm.<3i>Hela vägen från Järva via Norrtull till kungliga slottet var illuminerad och kantades av borgerskapets infanteri och skedde under tusende "fröjderop".

Fredeags, den 19 i denne måned, kl. 8 om aftonen, ankom Hans Maj:ts vår nådigste Konung, i dnifelig walmågo, hit til Residencet åter ifrån Gdtheborg; och war hela wägen, alt från Järfwa utem Staden, där H. Rgl. Maj:ts

Varför ställde Gustaf III upp som fadder?

Det finns inga kända fakta om familjen Barthengren som direkt ger någon förklaring till fadderskapet. Elieser Barthengrens bakgrund är enkel. Han föddes 1750 som barn till handlanden Andreas Barthengren. Mamman, Elisabet Granberg, var dotter till en handlande, Jonas Persson Granberg.<9> Elieser gifte upp sig då han äktade Anna Catharina Sperring. Hennes mamma, Elisabet Ahlehielm, var adlig och föddes 1730 på Holms säteri i Fåglums socken, Barne härad i Västergötland, där hon också dog vid 48 års ålder. Anna Catharinas pappa var kaptenlöjtnanten Gustaf Sperring (1725-1756). Paret Elieser Barthengren ägde frälsehemmanet Abrahamstorp i Barne härad, som Anna Catharina ärvt efter föräldrarna.<9> Boutredningen efter makarnas död visar inte heller något som kastar ljus över bakgrunden till fadderskapet <10>Fordringarna på 144 Rd översteg tillgångarna med drygt 40 Rd. "Hela Frälse hemanet Abrahams Torp i Barne Härad och Skaraborgs Lähn beläget, hwilket afledna Frun i arf efter föräldrarne tillfallit, är med åtskillige skulder under ägtenskapet graweradt och uti afledne Herr Barthengrens Stat til

creditorerne upgifwet, ehuru hon sig sin rätt dertil förbehållit; och som denna sak ej ännu är afgjord, kan berörde egendom såsom tilgång ej här uptagas".<10> I granskade tidningar från tiden finns inget som antyder någon belöning eller utmärkelse till handelsmannen Barthengren. Man skulle ju kunna tänka sig att han bidragit med donation till försvaret av Göteborg. Å andra sidan visade boutredningen att han inte var förmögen. Var det kanske en slump att Gustaf III befann sig i kyrkan vid dopet och i en slags folklig gest tog på sig att vara fadder? Catharina Sperrings död den 9 december omnämns på sedvanligt sätt i Göteborgs Allehanda 12 december<5e>

Sammanfattningsvis kan konstateras att jag inte lyckats hitta någon förklaring till att Gustaf III anges som ende fadder vid Gustaf Barthengrens dop. Upptäckten av noteringen har emellertid gett mig anledning att gräva i kyrkböcker och tidningar från tiden för att få fram fakta om familjen och det s.k teaterkriget, vilket gett i vart fall mig ny intressant kunskap

Arkivarie Malin Juvas på Landsarkivet i Göteborg vill jag varmt tacka för hjälp med framtagande av några av dokumenten och med information

Notificerat så här: som frånvarande Slättlingar och Wänner, Handelsmannen Hr Elis. Barthengrens från Wafa, Fru Anna Cath. Sperrings saliga död, som timade i Göteborg den 9de dennes uti 37 ålders år.

1. Födelselängd i kyrkbok för Göteborgs Gustavi (Domkyrkoförsamlingen), 1781-1806 (C:3), a sid 53, b sid 71, c sid 93, d sid 127 och e sid 147
2. Dödlängd i kyrkbok för Göteborgs Gustavi (Domkyrkoförsamlingen), 1781-1806 (C:3), a sid 505, b sid 522, c sid 523, d sid 526, e sid 526
3. Inrikes Tidningar 1788, a nr 78 den 6 okt., b nr 80 den 13 okt., c nr 81 den 16 okt., d nr 82 den 20 okt., e nr 90 den 17 nov., f nr 97 den 11 dec., g nr 98 den 15 dec., h nr 99 den 18 dec., i nr 100 den 22 dec.
4. Herman Lindqvist, Historien om Sverige – Gustavs dagar, Norstedts förlag AB 1997, sid 331-332
5. Götheborgs Allehanda 1788, a nr 81 den 7 okt., b nr 89 den 4 nov., c nr 94 den 21 nov., d nr 97 den 1 dec., e nr 101 den 12 dec., f nr 102 den 16 dec.
6. Götheborgs Tidningar 1788, nr 125 den 21 okt.
7. Götheborgska Nyheter 1788, nr 47 den 22 nov
8. Inrikes Tidningar 1789, nr 2 den 5 jan.
9. Berg, Wilhelm, Genealogiska anteckningar om Göteborgssläkter, serie 2, vol 1-2, A-B, sid 169-171
10. Bouppteckning 1789:1179 efter Eliaser Barthengren och hans hustru Anna Catharina Sperring, Göteborgs rådhusrätt, avd 1, f. 1900 vol. EIIIa:29

Uppsala 2 mars 2013
Olof Osterman

Kalendertid

I januari i år avled släktforskaren Egon Bosved, 87 år gammal. För de flesta är han känd som "kalenderexperten", och han gjorde ett fantastiskt arbete med att skapa ett litet dataprogram som tog hand om alla egenheter i de nordiska kalendrarna år 1200-2100 – där fanns t.o.m. söndagarnas latinska namn inlagda. Programmet går dock tyvärr inte att använda på de senare Windows-versionerna (Vista, 7 och 8).

Kalendrar

I alla jordbrukande kulturer med hemort långt från ekvatorn är ljuset en av de viktigaste faktorerna i livet. Solens ljus och värme möjliggör för oss att på sommaren odla mat så att vi har resten av året, under den mörka tiden. Så snart vi ägnar oss åt jordbruk blir det följaktligen mycket viktigt att hålla reda på när på året vi befinner oss, så att vi kan så i rätt tid och få en bra skörd. Att göra upp kalendrar och hålla reda på tiden blev därmed en av huvuduppgifterna för myndigheterna, och lades ofta över på präster – eftersom man inte kunde förklara årstidernas växlingar på annat sätt än att gudarna bestämde.

Den julianska kalendern Forntidens kalendrar stämde ofta inte med årets

förskjutningar som blev allt värre med tiden.

När Julius Caesar tillträdde sitt första viktiga ämbete som överstepräst var kalendern i fullkomlig oordning, och han införde 45 f.Kr. den *julianska kalendern* med 365 dagar och skottdag vart fjärde år, för att kalendern skulle hålla sig jäms med solåret. Även om den julianska kalendern var oerhört mycket bättre än de gamla kalendrar den ersatte, var inte den heller helt perfekt utan drog sig ungefär tre dagar per fyra hundra år.

Gregorius XIII
(Ugo Boncompagni; 1502-1585)

Den gregorianska kalendern

Den julianska kalendern höll trots allt i närmare 1 500 år, men då hade diskrepansen mellan verklig tid och kalendertid börjat bli så stor att den börjat leda till just de problem Julius Caesar hade korrigerat. Också nu var det präster som först reagerade – påsken, som beräknas efter att vårdagjämningen infaller 21 mars, var nämligen i fara att gå över styr helt, vilket också skulle påverka en rad andra helger.

Påven Gregorius XIII införde därför genom en påvlig bulla, allmänt kallad efter sina inledningsord *Inter gravissimas*, 24 februari 1582 den gregorianska kalendern. Reformen innebar dels att de tio dagar som kalendern redan dragit sig ströks (04 oktober 1582 följdes av 15 oktober 1582), dels att sekelskiftesår inte är skottår – utom om de är jämnt delbara med 400 (dvs. år 1900 var inte ett skottår, men år 2000 var det).

Eftersom den nya kalendern införts av en påve vägrade protestantiska och ortodoxa länder att ha något att göra med den. Detta resulterade i att grannländer hade olika datum för samma dag. Värst blev problemen i Tyskland där de olika furstarna i lapptäcket av självständiga stater bestämt vad just den egna staten skulle ha för religion, med den påföljden att man måste veta i vilken sorts stat ett dokument var daterat för

att förstå när det verkligen var skrivet – vilket naturligtvis öppnade ett Eldorado för lurendrejare.

Faktum var dock att inte ens alla katolska stater införde den gregorianska kalendern 1582; så t.ex. väntade Österrike, de katolska delarna av Schweiz och Tyskland samt vissa andra områden till 1583/84 och Ungern gick över först 1587. År 1610 började Preussen med den nya kalendern. Sedan dröjde det till 1700 innan övriga protestantiska stater i Tyskland och den protestantiska delen av Holland anammade den "katolska" kalendern; samtidigt gick även Danmark, inklusive Norge och Island, över. Storbritannien, också innefattande dess kolonier i olika delar av världen, övergick först 1752 (02 september följdes av 14 september), vilket måste drivit kungarna där till vansinne eftersom de brittiska kungarna vid denna tid också var kungar av Hannover där ju den nya kalendern tillämpats sedan år 1700. Mest förvånande är kanske att vissa italienska stater, Florens och Pisa, också väntade – faktiskt ända till år 1750!

Den svenska stilen

I Sverige skulle vi naturligtvis utmärka oss med helt egna lösningar. När de länder vi hade mest att göra med – protestantiska Tyskland och Danmark-Norge – anslöt sig till den gregorianska kalendern år 1700

väcktes frågan om inte vi i Sverige också skulle göra slag i saken, särskilt som de svenska besittningarna i Tyskland följt övriga protestantiska Tyskland. Det ansågs principiellt vara ett bra förslag, som också antogs, men man menade att det skulle vara alltför brutalt att bara rätt av stryka 10 dagar. Istället skulle vi under de närmaste 40 åren stryka skottdagen, vilket också gjordes år 1700. Tyvärr glömde man bort beslutet 1704 och 1708 då inga skottdagar ströks. År 1711 hade man fått nog av "den svenska stilen", som ju innebar att vi låg både 10 dagar efter den gregorianska kalendern och en dag före den julianska, så den julianska kalendern återinfördes genom att en extra skottdag ("tillökningsdagen") – 30 februari – lades till år 1712. Sedan dröjde det över 40 år innan saken togs upp igen. Men 1753 tog vi till slut det stora språnget: de sista 11 dagarna i februari togs bort, vilket alltså innebar att 17 februari följdes av 01 mars. Med Sverige menas naturligtvis här också Finland, vår östra rikshalva, som för övrigt fick behålla den gregorianska kalendern även efter det ryska mak-
tövertagandet 1809. Införandet av den nya kalendern hälsades på intet sätt med glädje av den stora massan av befolkningen; liksom på de flesta andra ställen hade man föga förståelse för problemen med de "vandrande" kyrkliga högtiderna och

ansåg dessutom att staten hade "stulit" en och en halv vecka av deras liv (dvs. deras liv blev kortare.)

Den gregorianska kalendern i grekisk-ortodoxa länder I Ryssland följde man den julianska kalendern, eftersom där den grekisk-ortodoxa kyrkan var huvudreligion så var motståndet mot den "papistiska" kalendern ännu mer hårdnackat än i de protestantiska länderna. Först 1918, efter den kommunistiska revolutionen, övergick Ryssland till den gregorianska kalendern; 31 januari 1918 följdes av 14 februari (dvs. 13 dagar ströks eftersom skillnaden mellan den julianska och den gregorianska kalendern ju ökar med tiden). Detta innebär att vad som vanligen kallas för den ryska oktoberrevolutionen i själva verket ägde rum i november (enligt vår gregorianska kalender). Den gregorianska kalendern var först 1922 införd i hela Sovjetunionen. Den sista ortodoxa stat som införde den nya kalendern var Grekland, som dröjde ända till 1923. Kalenderreformen har emellertid ännu inte accepterats av den ortodoxa kyrkan, som fortfarande firar kyrkoåret efter den julianska kalendern – juldagen 25 december högtidlighålls följaktligen 07 januari enligt vår tideräkning. En rad mindre, ortodoxa kyrkor, som t.ex. den koptiska och den syriska, har helt egna kalendrar.

Andra kalendrar

I andra delar av världen än Europa och de av européerna koloniserade Amerika och Oceanien har funnits, och finns än, helt andra kalendrar och kalendersystem. Både den gregorianska och den julianska följer solåret, men det är inte ovanligt med kalendrar som följer månen, eller ibland en blandning av sol- och måntid. Den judiska eller hebreiska kalendern är en blandkalender: man har 12 månader där varannan månad är 29 dagar och varannan är 30 dagar (en mån-månad är 29, 5 dagar), vilket skulle göra att månaderna "vandrade" över året eftersom det fattas ca 11 dagar för att motsvara solåret. För att råda bot på detta läggs en "skott-månad" in vartannat eller vart tredje år, totalt sju månader spridda över 19 år. År 1 sattes på 1100-talet (vår tideräkning) av en lärd rabbin till ca ett år innan jordens skapelse. I år är därför år 5773 enligt den hebreiska kalendern.

Idag används den hebreiska kalendern mest till att beräkna judiska högtider, men är dessutom en av de två officiella kalendrarna för Israel (den andra är vår vanliga gregorianska). Inom islam används två olika kalendrar, mån-hijri och sol-hijri. Båda kalendrarna utgår för år 1 från det år då Mohammad flyttade till Medina, år 622 i vår tideräkning. I år är följaktligen år 1434 enligt hijri-kalendern.

Solkalendern används bara i Iran och Afghanistan, där det nya året alltid börjar med vårdagjämningen. Månaderna har 30 eller 31 dagar, med 29 dagar eller så många dagar som behövs för att det nya året skall börja på vårdagjämningen. Enligt denna metod infaller månaderna alltid på exakt samma tid varje år. De flesta islamska länder använder dock månkalendern, med 12 månader men 354-355 eller upp till 360 dagar.

Därmed fattas minst 5-6 dagar och maximalt 10-12 dagar för att solåret skall följas; månaderna "vandrar" och 33 hijri-år motsvarar 32 solår. I det här systemet har månaderna inte ett fast antal dagar – utom att en månad är maximalt 30 dagar – utan en ny månads inträde avgörs av när astronomer rent fysiskt kan observera den första nymånen.

I Japan används från 01 januari 1873 den gregorianska kalendern, men vissa officiella handlingar årsdateras fortfarande efter den traditionella japanska metoden att år 1 upprepas varje gång man byter kejsare och därmed "era". Den senaste eran (nu gällande) är *Heisei*, vars år 1 är vårt 1989; år 2013 är följaktligen år 25 i Heisei. Också i Kina användes "erametoden", men den övergavs av kommunistpartiet.

Så från 1949 använder Kina vår gregorianska kalender, inklusive årtal. I Taiwan håller man däremot fast vid att år 1 började 1912 (då Kuomintang-partiet grundades), men använder i övrigt den gregorianska kalendern.

Släktforskarproblem För en släktforskare innebär de ovan beskrivna kalenderbytena mellan juliansk, svensk och gregoriansk kalender att man för att räkna ut en människas verkliga, exakta ålder måste hålla reda på både när och var någon föddes och var den här människan befinner sig den dag man vill ha åldern för. Om vi som exempel skall beräkna livslängden på någon född i Sverige innan 01 mars 1753 och död här efter detta datum, så är livslängden 11 dagar mindre än vad man får fram genom att beräkna tiden på vanligt vis (10 dagar om född innan år 1700 och död efter 1700 men innan 1712). Med vår ökande invandring kommer vi förmodligen snart också att mer allmänt behöva lära oss att översätta och jämföra andra kalendrar.

Framtidens kalendrar? Inte heller den gregorianska kalendern är exakt, men felet är bara en dag på flera tusen år (3 300 eller 7 700, beroende på hur man räknar); för att komma till rätta även med detta har det föreslagits att år jämmt delbara med 4 000 inte skulle ha skottdag.

Eftersom vi bara kommit halvvägs än, så har inget definitivt beslut i frågan fattats. Sedan mitten av 1700-talet har det framförts mycket seriösa förslag om att göra om kalendern till 13 månader som vardera skulle ha exakt fyra veckor (dvs. 28 dagar), med det vanliga årets 365:e dag och skottårets 366:e dag som festdagar utanför kalendern.

JANUARI	
Bemärkelsedagar under året	Minnesdagar av Sveriges historia
1. Nyårsdagen. Flaggdag.	1. K. J. Duxelin, fönt. f. 1797.
2.	2. Riksdagens öppnande. Svante Nilsson Sture f. 1512.
3.	4. Gustaf I:s kronkröning. Kronkröning i Örebro 1520.
4.	4. Milans- o. Köpenhagens fredar. Freden i Örebro 1719.
5.	6. Claes Petri f. 1493.
6.	7. Jonas Alströmer f. 1685.
7.	10. Karl von Linné f. 1707.
8.	12. Erik Gustaf Geijer f. 1783.
9.	13. Västerås artilleriförband 1544.
10.	14. Freden i Kiel 1814.
11.	15. Erik Dahlberg f. 1703.
12.	16. Freden i Kolin 1742.
13. *Tjogundag Knut.	19. Slaget på sjön Åsunden 1220.
14. H. K. H. Korpelmanns föreläsning i Uppsala om Sveriges konstitution.	21. Gustaf Banér f. 1669.
15.	21. Svenska litteratur- sällskapet bildas 1786.
16.	22. Biskop Thomas i Strängnäs f. 1443.
17.	23. Sveriges rikets lag- stadfästas 1736.
18.	24. Gustaf III f. 1746.
19.	26. Lunds universitet in- tages 1058.
20.	29. Emarsens Sveden- borg f. 1688.
21.	30. Tjaget öfver Lilla Bält 1645.
22.	31. Nils Ericson f. 1801.

Svenska Kalendern 1911.

Utdrag ur den Svenska kalendern från
1911. Har tillhör A.H Cronè

Den gregorianska kalenderns regler om skottår skulle fortfarande följas. Den här kalendern är utomordentligt logisk och enkel, och därför naturligtvis dömd att aldrig införas. Vi kämpar vidare med vår gregorianska kalender, och kan ju i alla fall vara nöjda med att årets månader infaller när de förväntas.

Rekommenderad Internet-sida För mycket exakta uppgifter om när vilka länder och områden gick från den julianska till den gregorianska kalendern rekommenderas:

<http://norbyhus.dk/calendar.php>
("The Perpetual Calendar")

Ingela Martenius

Manusstopp för nr 3 av Västanbladet är den 15 juni och tidningen beräknas vara hos medlemmarna i början av september.

*För ett Vackrare Hem ,
besök
vårt Konstgalleri*

GALLERI SCANDINAVIA

*Galleri Scandinavia, Berzeliigatan 14, Göteborg
Tel. 031 - 16 93 01*

Familjen Lindblom

Utbytestidningar finns i GRS bibliotek

Förening

ALE Släktforskarförening
ALIR Forskarförening
Borås Släktforskare
DALFOLK
DIS
DIS-VÄST
Eksjöbygdens Släktforskarf.
Folkare Släktforskarförening
Genealogische Gesellschaft, Tyskland
Genealogiska Samfundet i Finland
Gränsbygdens Släktforskare
Hallands Släktforskarförening
Helsingfors Släktforskare, Finland
M. Åhlund, Dals Långed
Inlands Släktforskare
Jönköpingsbygdens Gen. Förening
Kalixbygdens Forskarförening
Kronobergs Genealogiska Förening
Malmö Släktforskarförening
Midälva Genealogiska Förening
Njudungs Släktforskarförening
Nolaskogs Hembygds- o. Släktforsk.
NordVärmlands Släktforskarför.
Nyköpings-Oxelösunds Släktf.för.
Person- o. Lokalhist. Forskarcentr.
Sammansl.af Slaegthist. Foren. Danmark
Skånes Genealogiska Förbund
Skövde Släktforskarförening
Släkt o. Bygd, Forskarförening
Släktdata
Upplands Släktforskarförening
StorStockholms Gen. Förening
Strömstads Släktforskare
Sveriges Släktforskarförbund

Tidningens namn

ALE SLÄKTFORUM
ALIR-anor
Borås Släktblad
DALFOLK
Diskulogen
Disketten
SLÄKTBANDET
AN-SIKTET
Niederdeutsche Familienkunde
GENOS
GRÄNS-POSTEN
Hallandsfarares Information
SLÄKTFORSKAREN
HÄRADSBLADET
Inlandet
Rotposten
KALIX forskar NYTT
KGF-NYTT
AnGripen
MGF-NYTT
NJUDUNGEN
NOLASKOGS
SLÄKT-TRÅDET
AnKnytningen
PLF-nytt
SLAEGTEN
SkåneGenealogen
ÄTTLINGEN
Släktbiten
SLÄKTDATA
RUNSLINGAN
AnRopet
Vi Släktforskare
SLÄKT historiskt FORUM, forts.

Förening

Södertälje Släktforskarförening
Tjörns släktforskare
Uddevalla Släktforskare
Vasanejdens Släktforskare fr, Finland
Vänersborgs Släktforskare
Värmlands Släktforskarförening
Västerås Släktforskarklubb
Västgöta Genealogiska Förening
Ådalens Släktforskarförening
Åsens Hemb. o. Släktforskarför.
Öckeröarnas Släktf.förening
Örebro Släktforskare
Österlens Släkt- o. Folklivs.för.
Östgöta Genealogiska Förening

Tidningens namn

Södertälje-Probanden
Tjörns släktforskare
Uddevalla-Bladet
Släktspejaren
Brättebladet
VärmlandsAnor
AROSIANA
Västgötogenealogen
Ådalingen
Släkt och hembygd
Öckeröarnas Släktforskarförening
Strödda Annotationer
SLÄKT OCH BYGD
ÖGF-Lövet

Dessutom:

Mimers brunn
Riddarhuset Arte et Marte
Swedish American Genealogist

**Bläck och Toner
för din Skrivare
Orginal, Pirat och Återfyllda
pappershornan.se
Aschebergsgatan 40 031-204206**

Litteratören Gustaf von Holten

Under 1960-talet besökte jag Universitetsbiblioteket i Göteborg och vid sökning där i en kortlåda på namnet Holten fanns en Gustaf von Holten noterad som författare 1874 till boken "Sågställarn" tillsammans med C.Y.N. Svenson och tryckt hos J.E. Lundberg i Göteborg. Eftersom boken finns där bekostade jag kopiering och inbindning av alla sidor till en bok. Jag kontrollerade mitt släktarkiv, men fann ingen Gustaf som passade in på året. För 10 år sedan ville jag identifiera C.Y.N. Svenson och i Landsarkiv-ets bibliotek kontrollerades Göteborgs adresskalendrar och fann exakt namnet C.Y.N. Svensson från 1864 med titeln Handelsbokhållare med olika gatuadresser. 1874 när boken trycktes bodde han på Sillgatan 41. I Göteborgs Domkyrko fs Husförhållningsregister 1818-1883 finns Carl Yngve Niklas Svensson, handelsbokhållare född 21/3 1827 Förnamnet stämmer med initialerna C.Y.N. I samma församlings vigselboksregister 1861-1883 är han 23/2 1864 gift med Mathilda Elisabeth Carlsson, som avlider 11/5 1883 bouppteckning 13 sept., vilken redovisar en fordring på boktryckare J.E. Lundberg (se ovan). Bland syskonen märks stadsmästaren Johan Ludvig Carlsson. I en bouppteckning den 31/1 1879 ärver bokhållaren sin

mor Eva Hedvig, som är änka efter komminister Carl Svensson vilken är biograferad i Karlstads stifts herdaminne 1973. Där redovisas i 2:a äktenskapet sonen Carl Yngve Niklas som furir, född i Ånimskog. Enligt Göteborgs mantalsregister 1890 har Svensson bytt namn till Sandler före detta år och kallar sig privat lärare, gift med Ida Olsson född 1857. Han avlider 19/10 1901 enligt bouppteckning 13 dec. 13/12 1901. När "Sveriges befolkning" för 1880 utkom fick jag hjälp på Landsarkivet att finna Gustaf Tomas von Holten född 1851 i Fosie församling, Malmö.

Gustaf von Holten

Mitt brev till Malmö stadsarkiv besvaras 7/1 2010 att inget barn med detta namn finns i Fosie födelsebok 1851! Däremot är han i husförhållningslängden 1876-1880 skriven i S:t Petri fs Malmö. Arkivet föreslår sökning i husförhållningslängder före 1876. Sedan börjar många turer i dessa längder liksom i mantalslängder/uppgifter och flyttningslängder/attester. 1871 flyttar han från Helsingborg till Vä nr. 44 (utanför Kristianstad) boende hos sin far Johan Gustaf von Holten och dennes hustru Theresia Augusta Sundberg. Det verkar vara här som han författar boken "Sågställarn". 1874 flyttar han till Grundsunda fs, där han är skriven som bokhållare hos Husums Sågverk.

Enligt Nordisk Familjebok 1909 fanns här 260 anställda. 1875 reser han till Stockholm, där han först är bokhållare, men 1876 skriven som handlare och innehavare av firman Gustaf von Holten & Co, Södermalmstorg 8 (Stockholms adresskalender 1876) med Louis Wolff anställd som bokhållare. 1877 återvänder han till Malmö med adress Söderport nr 1, S:t Petri fs. I Malmö blir han översättare hos W. Lefevre boktryckeri, som utger bl.a. Följetongs-bladet. Hos Kungl. biblioteket finns denna skrift nr. 7 1877 där Gustaf Tomas von Holten översätter "För slem vinning" av Hans Wachenhusen från tyska till svenska. I Nordisk Familjebok 1921

finns en biografi om den tyske författaren som levde 1823-1898, som reste över hela världen och skrev många kända verk. Under en kort period 1879 är Gustaf von Holten, reseexpedit i Köpenhamn. Han avlider i Malmö med adress Söderport nr. 1 av Tuberculosis Pulmonurgi (lunga TBC) 18/3 1881 och begravnen 25/3 1881 på Gamla begravningsplatsen i Malmö.

Forskningen för överraskande en positiv framgång när Malmö Stadsarkiv skriver: "Vid sökning på www.ddss.nu påträffades en Gustaf Tomas Råberg född den 7 november 1851 u.ä. (utom äktenskap) i Malmö S:t Petri församling. I födelse- och dopboken står angivet att han föddes i Fosie och döptes i Bunkeflo. Moder var pigan Elisa Maria Bond." I ny sökning är hon född 23/3 1822 i Västra Kärrstorp (Svedala kommun, Skåne) som dotter till timmerman Thomas Bond och hustrun Karna Nilsson

En ny rapport anger att Elisa Maria vigdes 22/4 1854 i Malmö med cigarmakaren Carl Peter Råberg och i äktenskapet föddes 3 barn.

Det troliga är att cigarmakaren har erkänt ett falskt faderskap 7/11 1851 när Gustaf Tomas får namnet Råberg

Senare kommer sanningen fram. Under 1871 byter Gustaf Tomas namnet Råberg till von Holten. Den biologiska fadern, Johan Gustaf von Holten (1827-1906), gifter sig 1853 med prästdottern Thérèse Sundberg och får 8 barn i äktenskapet. Gustaf Tomas är halvbror till min farfar.

I Svenska Ättartal 1889 är släkten von Holten medtagen, men där saknas Gustaf Tomas!

För många år sedan var jag på begravning i Lysekil efter en släkting, vars moster var gift med min farfars bror Carl-Gustaf och där inventerade jag gamla foton och fann ett med text på baksidan "Gustaf Thomas von Holten, 6/11 1878. Ateljen Axel Lindahl, Nya Allén, Göteborg". Ödet lät mig finna litteratörens namn i kortlådan och fotot, men det dröjde mer än 40 år innan resultatet blev komplett. Den felaktigt angivna födelseförsamlingen i "Sveriges befolkning 1880" försenade min forskning med ett år!

Peter von Holten

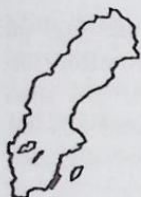
Den välrotade blomsteraffären i Vasastan frösåddes redan 1912, Med gröna fingrar & spirande inspiration går vi nu in i det nya seklet. Välkommen till oss på hörnet av Aschebergsg & Engelbrektsgatan, Instagram: la fleuriste eller www.lafleuriste.se Tel 031 711 2082

La Fleuriste

ART FLORAL DEPUIS 1912

LANDET RUNT ur olika medlemsblad

Joel Holger redogör här kortfattat för ett urval läsvärda artiklar i andra föreningars medlemsblad. GRS byter Västanbladet med omkring 60 st andra föreningars tidningar och dessa finns tillgängliga att läsa i GRS bibliotek.

ALE Släktforum. Ale Släktforskarförening (Västergötland)

Nr 1/13. Föreningen firade i år sitt 20-årsjubileum i mars. - Gösta Mårdborg visar det släkträd där Esaias Tegnér, Selma Lagerlöf, Gustaf Fröding och Erik Gustaf Geijer har en gemensam ana: Kristoffer Geijer d.ä.

ANGRIPEN. Malmö Släktforskarförening
Nr 4/12. Klas Larsson berättar om 'Ruben Rausing (1895-1983) skapade den moderna förpackningsindustrin'. - 'Skånes Genealogiska Förbund' har fyllt 75 år den 13/10 2012. Firandet refereras.

ANKNYTNINGEN. Nyköping-Oxel-ösunds Släktforskarför.

Nr 1/13. Kerstin Jonmyren lämnar en komplett sammanfattning över forskningsläget i hela Norden med många internetadresser till register i Sverige, Norge, Danmark, Finland och Island.

DISKULOGEN. Föreningen DIS

Nr 99/12. Charlotte Börjesson berättar om 'SwedeGen Tour 2012', d.v.s. DIS oktoberresa till USA med konferenser och föreläsningar. - 'Släktforskning i Danmark, Norge och Sverige'. En jämförelse över hur de olika länderna är tillgängliga för forskning. I Danmark och Norge är allt gratis på nätet.

KALIXforskarNYTT. Kalixbygdens Forskarförening (Norrbotten)

Nr 1/13. 'Familjen Segerlund i Kattilasaari' är en familjeberättelse från 1900-talets första årtionden, vilken lämnats av 92-åriga Jenny Lindgren (1910-) sammanställd av Kerstin

Rönqvist. Jennys föräldrar bodde i Haparandatrakten och hade ett händelsrikt liv under hårda villkor. Det handlar bl.a. om Första världskriget, bröduppror och Spanska sjukan.

MIMERS BRUNN, Vättiljuset

Nr 6/12. Annetie Nitenberg skriver om 'Liljestenar' och ger litteraturavvisningar. - Anna-Lena Gerdin skriver om 'Den historiska ramen kring Sveriges första inhemska glasproduktion'. Hyttor anlades under 1500-talet på kungligas eller adelsmäns initiativ. Glasmästare kom hit från Tyskland, Franrike och Italien. - 'Kensingtonstenen dissekerad'. Lars Gahrn redogör för runstenen, vilken 'hittades' 1898 i USA och skulle vara från 1300-talet. I över hundra år har diskuterats om stenen var nygjord och således ett 'practical joke' Nu är det utrett att så var fallet. - 'Lindomesnickeriet utforskas'. Lars Gahrn skriver om Lindome och den omfattande snickeriverksamhet, främst stolar, som bedrevs där ända sedan 1600-talet. Han anmäler en ny bok 'Lindomestolar 1780-1850' av Birgitta Martinus. Tiden efter 1850 är beskriven av Lindome Hembygdsgille år 2004. - 'Strindberg i Skaraborg' En rolig artikel av Tore Hartung om Strindbergs reseskildring 1890 i Västergötland och särskilt runt Kinnekulle. - 'Tobaksodlingen som blev nöjespark'. Agneta Tjäder skriver om landeriet Lisebergs tidiga historia. - 'Örgryte IS - sällskapet från Balders Hage'. Ett reportage om idrottsföreningens ÖIS historia. Föreningen bildades 1887. - 'Julen, romarnas och vikingarnas högtid' berättas av Lars Lindqvist.

NJUDUNGEN. Njudungs Släktforskarför. (Småland)

Nr 1/13. Ett tragiskt 150-årsminne berättas av Tore Sandh. Sioux-indianerna gjorde uppror 1862 i den nybildade staten Minnesota, vilket ledde till att 38 siouxkrigare samtidigt hängdes Annadagen Jul 1862.

SLÄKTFORSKAREN. Helsingfors Släktforskar (Finland)

Nr 2/12. Carl-Fredrik Geust berättar om 'Gunnar Lihl - en finländsk flygarlegend' (1897-1937 genom flygolycka). Han blev mest känd för räddningen av Genarro Sora, som letat efter det 1928 försvunna luftskeppet 'Italia' på ishavets ödsliga vidder, med generalen Umberto Nobiles polarexpedition. - '150 år ung'. Pirkko Vekkelä skriver om varuhuset Stockmann i Helsingfors, vilket grundades av tysken Georg Franz Stockmann.

SLÄKTSPEJAREN. Vasanejdens Släktf. (Finland)

Nr 1/13. Carl-Eric Wingren ger 'En historisk återblick på tidsenheterna dygn / dag och timme'. Många faktauppgifter ges här om hur dygnet har indelats i olika länder och under olika tidsepoker. Redan babylonierna och egyptierna delade dygnet i 24 timmar. Ända in på 1300-talet var i Europa timman längre på sommaren (dagsljuset !) än på vintern. I mitten av 1800-talet, då järnvägarna byggdes ut i många länder krävdes enhetlig tid i hela landet. Sverige fick enhetlig tid från 1878. Man inrättade tidszoner mellan länderna och först år 1900 fick Sverige tiden fastställd till en timma före Greenwich-tid.

Nr 2/13. Carl-Eric Wingren har funnit en karta med detaljerad guide för "resenärer och främmande" över staden Vasa år 1894.

UDDEVALLA-BLADET. Uddevalla Släktforskar.

Nr 1/13. Björn Lippold skriver om Centrala Soldatregistret, vilket nu uppgraderats. www.soldatreg.se Databasen innehåller idag ca 900.000 personer, d.v.s. soldater, båtsmän och deras familjer mellan åren 1682 och 1901.

VI SLÄKTFORSKARE. Strömstads Släktf

Nr1/13. Lisbet Rodin informerar här om sin egen släktforskning. Intressant är att hon 'topsat' sig för DNA-test och funnit en sexmanning och en femmanning i Bohuslän, tidigare okända för henne. Lästips boken 'Genvägar' av Magnus Bäckmark, www.gronastubben.se

VÄRMLANDSANOR. Värmlands Släktforskarförening

Nr 4/12. Här utreder Annika Karlsson begreppet 'Kyrktågning', vilket borttogts 1922 i Svenska kyrkan. - 'Sverige Amerika Centret' i Karlstad har fått ny chef: Mathias Nilsson som arbetat där sedan 2007 med datasystemet EmiWeb. - 'Stefan Löfvans anor' berättas av Valter Berg. - Intressant artikel av Åke Hörnqvist om 'Nyhetsförmedling i äldre tid'. Underrubrikerna Tinget, Kyrkan, Kungörelser, Böndagsplakat, Kyrkvallen antyder innehållet. - Information om Släktforskarlagarna 2014 i Karlstad.

VÄSTGÖTAGENEALOGEN. Västgöta Genealogiska Förening

Nr 4 Dec. 12. Tema: 'Slott och herresäten'. Kjerstin Olofsson berättar om 'Slottsarkitekten från Gammalstorp', d.v.s. Torben Grut (1871-1945). som föddes på godset Gammalstorp i Tuns sn i Västergötland. - Följande slott och herresäten behandlas: Torpa stenhus, Börstorps slott, Almnäs slott, Blombergs säteri, Kavlås herrgård och Öredals slott.

Posttidning B

Avsändare:
GöteborgsRegionens
Släktforskare
Erik Dahlbergsgatan 36 B
411 26 Göteborg

Släktforskning

- en fascinerande historia...

ARKIVDIGITAL

- Nyfotograferade kyrkoböcker
- Dina förfäder är din egen historia
- Forska hemifrån i ett enkelt program
- Omkring 600.000 nya bilder varje månad
- Oslagbar kvalitet på färgbilderna
- Mycket mer än kyrkböcker
- Bouppteckningar, domböcker, militärt ...

Att släktforska är som att läsa den bästa av alla deckare och veta att det spännande aldrig tar slut.
Dessutom är Du själv huvudpersonen.

Abonnemang från 75 kr för en vecka

Webb: www.arkivdigital.se

E-post: kundtjanst@arkivdigital.se

GöteborgsRegionens Släktforskare

Bibliotek och Forskarplatser

Erik Dahlbergsgatan 36 B, 411 26 Göteborg,
har öppet alla vardagar måndag till fredag. 10.00-15.00

**Ring dock alltid först och kolla bemanning
samt lediga forskarplatser.**

Tel. 031-13 12 26

Tisdag och torsdag: tisdags- resp. torsdagsgrupperna kl. 10.00-14.00.

Öppet även 1 timma före varje föreningsmöte på Erik Dahlbergsgatan.

E-post: g.r.s@telia.com

PlusGiro: 24 23 85-3

Hemsida: www.genealogi.se/grs/

Organisationsnummer 857204—7564